

19 AUG 2008



DET KONGELIGE
KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENT

JUSTISDEPARTEMENTET	
20 AUG 2008	
Saksnr.:	200803489
AVD/KONT/BEH:	LOV / ES / KES
ØRK.NR.	16
ARKIVKODE:	

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005
0030 Oslo

Unntatt offentlighet iht.
offentlighetsloven § 5.2c

Deres ref
200803489 ES KES

Vår ref
2008/02766 AØ KRW

Dato
18.08.2008

Høringsbrev - bestemmelser om ærekrenkelser i straffeloven 2005

Vi viser til høringsbrev av 30. mai 2008 vedrørende bestemmelser om ærekrenkelser i straffeloven.

Kultur- og kirkedepartementet har følgende merknader til forslagene i høringsbrevet:

Straffansvaret for ærekrenkende ytringer

Reglene om straff for ærekrenkelser utgjør en viktig del av medienes rammebetingelser. Kultur- og kirkedepartementet viser til at Ytringsfrihetskommisjonen i NOU 1999:27 foreslo å bygge ned det rettslige vernet mot ærekrenkelser. Kommisjonen viste til at for strenge injurieregler vil *"virke dempende på hva den enkelte kan og tør si, og således forstyrre og dempe åpenheten og den offentlige samtale"*. Både medienes organisasjoner og Justisdepartementet støttet dette. Justisdepartementets nye forslag går klart i retning av å bygge ned vernet, jf. bl.a. forslaget om å avgrense til *"grove krenkelser"*. Hovedretningen i forslaget skulle derfor være tilfredsstillende i et medieperspektiv. I denne omgang har Kultur- og kirkedepartementet derfor ingen merknader til forslaget. Dette er likevel et komplisert felt, og det kan bli nødvendig å komme tilbake til spørsmålet senere, i lys av bl.a. medieorganisasjonenes høringsuttalelser i saken.

Forslaget om å oppheve bestemmelsene i strl. kap. 43

Justisdepartementet ber også om merknader til Straffelovrådets forslag vedr. redaktøransvaret mv, jf NOU 2002:4. Straffelovrådet foreslår her bl.a. å fjerne de fleste

av bestemmelsene i strl. kap. 43.

Kultur- og kirkedepartementet viser til at plikten til å oppgi hvem som er redaktør (strl. § 429) har en kobling til bestemmelsene i den nye loven om redaksjonell uavhengighet i media (lov av 13. juni 2008 nr. 41). Loven pålegger bl.a. alle medier som omfattes av loven å utpeke en redaktør. Det å kommunisere klart utad hvem som sitter med redaktøransvaret er etter vår vurdering sentralt både for tilliten til medienes uavhengighet og for at publikum skal kunne vite hvem som kan stilles til ansvar for innholdet.

Bestemmelsen om rett til beriktigelse av uriktige faktaopplysninger (strl. § 430) er i stor grad parallell med bestemmelsen i kringkastingsloven § 5-1.

Konvergensutviklingen og ønsket om størst mulig medie-uavhengighet i lovgivningen tilsier etter Kultur- og kirkedepartementets vurdering at det kan være uheldig å fjerne den tilsvarende bestemmelsen for trykt skrift.

Kultur- og kirkedepartementet viser til at Ytringsfrihetskommisjonen (NOU 1999:27) anbefalte å sette i gang et arbeid med sikte på å utrede behovet for lovregulering av spørsmål som knytter seg til ansvars plassering, kildevern og anonymitetsrett, ev. i en egen medielov/medieansvarslov. Forslaget ble støttet av Justisdepartementet i St.meld. nr. 26 (2003-2004) "Om endring av Grunnloven § 100" og Kontroll- og konstitusjonskomiteen la under stortingsbehandlingen til grunn at "*Regjeringen følger opp behovet for slik utredning på egnet måte*", jf. Innst. S. nr. 270 (2003-2004) s. 67.

KKD viser også til at det (i motsetning til da straffelovkommisjonens utredning ble lagt fram i 2002) i dag finnes en særlovgivning som muligens kunne være egnet til å inneholde en regulering av disse spørsmålene, dvs. lov om redaksjonell fridom i media (lov av 13. juni 2008 nr. 41). En samlet familie- og kulturkomité uttalte i Innst. O. nr. 36 (2007-2008) at:

"Samtidig merkar komiteen seg m.a. uttalen frå Mediebedriftenes Landsforening (MBL) og Norsk Redaktørforening (NR) om at framlegget bør vera første ledd i arbeidet med å få på plass ein breiare medieansvarslov, som også er betre oppdatert andsynes den teknologiske utviklinga, og særleg i høve til elektroniske medium."

Kultur- og kirkedepartementet mener derfor at det kan være uheldig å oppheve de aktuelle bestemmelsene før man får utredet spørsmålet om samling av ansvarsregler mv i en medieansvarslov.

Redaktøransvaret

Kultur- og kirkedepartementet viser til at redaktøransvaret ble drøftet av Ytringsfrihetskommisjonen og i Justisdepartementets St.meld. nr. 26 (2003-2004). JD uttalte her:

"Departementet tar ikke nå stilling til om det er ønskelig med en prinsipiell omlegging av systemet for ansvars plassering i retning av en ordning med eneansvar i forholdet mellom forfatter, redaktør og utgiver eller aktører med tilsvarende funksjoner. En slik

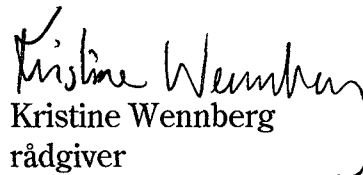
omlegging krever videre utredning – som departementet går inn for å foreta. Det må vurderes grundig hvilke konsekvenser en slik ordning vil ha for ytringsfriheten og hensynet til vern av dem som krenkes ved overskridelse av ytringsfrihetens grenser.”

Kultur- og kirkedepartementet støtter konklusjonen i St.meld. nr. 26 og mener at det er nødvendig med en nærmere utredning av det strafferettslige redaktøransvaret. Det er dessuten viktig at redaktøransvaret ses i sammenheng med de øvrige bestemmelsene om ansvars plassering for ytringer. KKD støtter for øvrig synspunktet om at bestemmelsen bør gis en medienøytral utforming.

Med hilsen



Henning Gørholt e.f.
ekspedisjonssjef



Kristine Wennberg
rådgiver